

Ogeysiinta Oggolaanshaha Waalidka laga doonayo ee ilmaha Naafada ee Xannaanada iyo dugsi-billowga ah

Informed Parent Consent for Pre-School and School-Aged Children with Disabilities — Somali version

Sharciga Ogeysiinta Oggolaanshaha Waalidka waxuu ka mid yahay sharciyada ugu muhiimsan ee waalidku leeyahay xaga waxbarashada dadka naafada ah Individuals with Disabilities Education Act (IDEA 2004). Waxbarashada xaga dadka naafada ah waa mid dowlada federaaliga ay u sameysay wabarashada gaarka ah. Marka uu ilmahaagu caawimaad helayo xagga waxbarashada gaarka ah, waxaa jirta mararka qaarkood in u dugsiyu kaaga baahan yahay qoraal ogolaansha ah inta uusan dugsiyu wax u qaban ilmaha. Halka hoose ayaan ku sii faah faahin doonnaa. Waxaad kaloo ka heli kartaa qoraalo la xiriira arintaan qaybta **Ogeysiinta ugu Horeysa ee Qoraalka ah.**

Goormuu dugsiyu u baahan yahay oggolaanshahegya?

Waalidku waa in uu bixiyaa ogolaansho:

- inta uusan dugsiyu qiimeyn ilmaha si loo ogaada in ay leeyihiin wax dib u dhac ah oo ay u baahan yihiin waxbarashada gaar ahaaneed.
- Inta uusan dugsiyu u bilaabin ilmaha waxbarashada gaarahaaneed; iyo
- Inta uusan dugsiyu dib u sii qiimeyn ilmaha si loo ogaado in ay weli leeyihiin dib u dhac ayna weli u baahan yihiin waxbarashada gaarahaaneed. (in waalidku ka soo jawaabi wayaa ogeysiinyaa qoraalka ah moyee).

Maxaa dhacaya inta aanan oggolaanshaha bixin?

- Dugsiyu waa in uu ku siyaa wargelin buuxda ee ah ficilada uu kaa donayo in aad ogolaato.
- Wargelintu waa in ay ahataa mid ku qoran luqaddaada ama si la'isula xiriiro oo aad fahmi karto. Sida luqadda gacmaha looga hadla.

- Dugsiyu waa in uu kuu sharaxaa in ay ogolaanshahaagu yahay mid aad raali ka tahay, oo aad ka noqon karto goortaad doonto.
- Oggolaanshaha aad saxiixeyso waa in uu kuu fasirayo ficilada dugsiyu kaa doonayo. Tusaalo haddaan u soo qaadano, “waxaan ogolaaday in dugsiyu ka qiimeeyo ilmahaaga xaga waxbarashada iyo cilmi nafsiga psychological and educational testing”
- Waraaqda oggolaanshaha waa in ay ku qornaataa cid walba ee la’la socodsiiinayo ilmahaaga arintooda.

Maxaa kale ayaan u baahanahay in aan oggaado

- Oggolaanshaha waa in aad ku bixisaa si qoraal ah.
- Hadaad ka noqoto oggolaansha qoraalka ah inta uusan dugsiyu bilabin arimaha aad isla garateen, dugsiyu ma qaadi karo wax ficil ah.
- Oggolaansho aad oggolaatay in ilmahaaga la qiimeeyo, micnaheedu ma aha in dugsiyu u bilaabo ilmaha waxbarashada gaar ahaaneed.
- Dugsiyu uma baahna oggolaanshahaaga haduu doonayo in uu dib u sii eego arimaha markaa ilmuhu ku sugan yihiin. Sida hawlaha fasalka iyo imtixaannadda horey looga qaaday ilmaha.
- Oggolaansho looma baahna hadu ilmahaagu qaadanayo imtixaan la mid ah mid ay ardada kale qaadanayso. In waalidiinta ilmaha oo dhan la waydiiyay oggolaansho moyee.
- Gobolka aad degentahay waxaa laga yabaa in uu leyahay oggolaansho walideed ee

Technical Assistance ALLIANCE
for Parent Centers
8161 Normandale Blvd.
Minneapolis, MN 55437-1044
952.838.9000
952.838.0190 TTY
952.838.0199 fax
888.248.0822 National Toll-free
alliance@taalliance.org

www.taalliance.org

siyaado ku ah midda federalka u dejiyey waxbarashada shaqsiyeed ee dadka naafada ah IDEA. Sharciyadaa siyaadada ah waxaad ka heli kartaa sharciyada waxbarashada gaaraneed ee gobolka.

- Kuguma qasbana in aad oggolaato gebigood ficiladda dugsigu kaa codsanayo. Waxaad oggolaan kartaa oo keliya qaar ka mid ah ficiladdaa. Dabadeed dugsigu waa in uu kuu fuliyaa kuwa aad oggolaatay.

Tusaalooyin xaqiiqa ah oo run u dhacay

Mrs. Clark, oo ah bare wax barta ardada heerka labaad ayaa waxa ay aaminsantahay in arday ka mid ah ardadeeda oo la yiraahdo Sam Jones leeyahay dib u dhac xaga waxbarashada una baahan yahay waxbarashada gaarahaaneed. Waxay la kulantay walidiinta Sam Mr. iyo Mrs. Jones si ay u ogaysiiso sababta iyo sida dugsigu u doonayo in uu u imtixaamo Sam.

Waxay u bandhigtay Mr. iyo Mrs. Jones hawlaha uu Sam fasalka ku qabto iyo sida ay hawlaha qaarkood aad iyo aad ugu adagtahay. Waxa ay u fasirtay waalidka sida Sam hawlaha waxbarashada fasalka uu qabto uga duwan tahay ardayda caadiga ah ee la heerka ah. Mrs. Clark waxaa kale ay weydiisay walidka Sam waxyaabaha ay dareen ka qabaan xaga waxbarashada wiilkooda.

Mr. iyo Mrs. Jones waxay ay ogolaadeen in Sam la imtixaamo. Waraaqda oggolaanshaha oo ay saxixeen waxa ay oranaysaa in ay ogoladeen in Sam laga imtixaamo xagga cilmi-nafsiga, waxbarashada, iyo hadalka/luqada.

Waraaqdu waxaa kale o ay faraysaa in natiijyada imtixaanka ka soo baxa la'la wadaago Mr. iyo Mrs. Jones iyo ciddii kale ee ku lug leh caawinaada Sam hadii uu u qalmo waxbarashada gaarka ah. Hadii ay Mr. iyo Mrs. Jones oggolaanshaha bixin waayaan, dugsigu awood uma laha in uu imtixaamo Sam.

Wiil ay dhashay Ms. Romero oo la yiraahdo Carlos ayaa waxa uu u qalmay in loo fidiyo caawinaad qorshaha waxbarashada shaqsiga ah. Ms. Romero waxa ay la kulantay shaqalaha dugsiga si ay u dejiyaan qorsho wabarashada shaqsi u ah (IEP) wiilkeeda Carlos.

Kulankaa oo Ms. Romero ku bixisay qoraal oggolaansho ah oo ay kaga hadlayso qorshaha waxbarashada shaqsiga ah ee loo dejiyay wiilkeeda, marka laga saaro sida uu ku gaari lahaa madasho xagga xisaabta iyo daaweynta laxaadka (physical therapy). Dugsiga waxuu markiiba bilaabay in uu ku dhaqaaqo qorshaha ay Ms. Romero u oggolaatay in ay wax ka qabtaan. Hase ahaatee dugsiga wuxuu isku deyayaa sida uu uga dhaadhicin lahaa Ms. Romero in ay isku af gartaan madashada xisaabta iyo daweynta laxaadka.

Gabadh uu dhalay Mr. Tran oo magaceeda la yiraahdo April ayaa dabadeed markii imtixaanno laga qaaday la ogaaday in ay leedahay karti la'aan waxbarasho ee aanan sidaa u sii culseyn. Mr. Tran wuu la socdaa in ay gabadhiisu waxbarashadu ku adagtahay, lakiin waxuu tuhmayaa in ay waxbarasho adkida sabab u tahay dugsiga cusub, dhaqan ka duwan dhaqankooda iyo luqadda oo ku cusub.

Mr. Tran waxuu goansaday in uusan bixin oggolaansho waxbarashada shaqsiga ah. Waxuu dareemayaa in ay gabadhiisu ku farxeyn in ay ka qeyb qaadata waxbarashada shaqsiga ah. Waxuuaminsanyahay hadii ay caawimaad ka hesho bare si qaas ah guriga wax ugu bara in ay la qabsan doonto. Waxuu diyaar u yahay in uu helo bare afkooda hooyo ku hadla ee gabadha u turjuma casharada Englishka ah.

Madaama uu Mr. Tran diiday in uu dugsiga siiyo oggolaansho, dugsigu uma fidin karo April caawimaadda waxbarashada shaqsiga ah. Mr. Tran iyo dugsiga waxa ay go'aan ku gareen in ay dib u kulmaan qeybta dambe ee dugsiga marka uu baraha ka caawiya April xaga waxbarashada.

War bixin Dheeraad ah

Haddaad donayso in aad ogaato halka aad ka heli karto sharciyada fedaraaliga ee ka yaala oggolaanshaha walidka xagga waxbarashada dadka naafada ah iyagoo ku qoran luqaddaada hooyo, waxaad ka heli kartaa: Qaybta 300.300 ee IDEA 2004.

Haddaad u baahantaha qoraalo ku saabsan waxbarashada shaqsiga ah ee naafada waxaad ka heli kartaa <http://.idea.ed.gov>.